

10. การควบคุมภายใน

10.1 การประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในโดยคณะกรรมการบริษัท

ในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2552 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการได้ประเมินระบบควบคุมภายในโดยการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหารเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ทั้ง 5 ส่วน คือ องค์กรและสภาพแวดล้อม การบริหารความเสี่ยง การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารข้อมูล และระบบการติดตาม ภายหลังจากการประเมินแล้วคณะกรรมการมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในในเรื่องการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวอย่างเพียงพอแล้ว และมีระบบควบคุมภายในในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ส่วน ที่มีความเหมาะสมและเพียงพอในการที่จะป้องกันทรัพย์สินอันเกิดจากการที่ผู้บริหารนำไปใช้โดยมิชอบ หรือโดยไม่มีอำนาจ รวมถึงมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีความอิสระในการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน นอกจากนี้ บริษัท ยังมีระบบการจัดเก็บเอกสารสำคัญที่ทำให้กรรมการ ผู้สอบบัญชี และผู้มีอำนาจตามกฎหมายสามารถตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาอันควร

10.2 นโยบายการดำเนินการตรวจสอบภายใน

บริษัทได้วาง บริษัท เอส เค แอ็ดไวซ์เซอร์ จำกัด ซึ่งดำเนินการโดยนายศุภโชค กิจวิมลตระกูล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านระบบบัญชีและการควบคุมภายในเป็นอย่างดี ให้เป็นที่ปรึกษาในการวางระบบการควบคุมภายในให้แข็งแกร่ง พร้อมทั้งดำเนินการจัดความเสี่ยงและรายการที่ผิดปกติ ให้นางสาววนิดา ปิยจันทร์ ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการกรรมการตรวจสอบ ทำหน้าที่ประสานงานกับ บริษัท เอส เค แอ็ดไวซ์เซอร์ จำกัด และนำเสนอผลการตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยทุกๆ 3 เดือน ทั้งนี้ผู้ตรวจสอบภายในจะทำการประเมินความเสี่ยงและจัดทำแผนการตรวจสอบภายในรายปี ดำเนินการตรวจสอบ ตลอดจนตรวจติดตามผลการปรับปรุงระบบ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการประเมินประสิทธิภาพและความเหมาะสมเพียงพอของระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ในปัจจุบันและการปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องรวมทั้งความเหมาะสมและเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท โดยที่ผ่านมาผู้ตรวจสอบภายในได้เข้าตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานของบริษัท ซึ่งได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญและได้ดำเนินการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ตรวจสอบภายในแล้ว

10.3 ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีสำหรับระบบการควบคุมภายในของบริษัท

สำนักงานสอบบัญชี ดี ไอ เอ ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ทำการสอบทานระบบการควบคุมภายในสำหรับปี 2551 ซึ่งผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อเสนอแนะทางการบัญชีและการควบคุมภายในของบริษัท เพื่อให้บริษัทพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

(1) บริษัทและบริษัทย่อยมีการกู้ยืมเงินระหว่างกัน แต่ไม่มีการกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติให้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งทางผู้สอบบัญชีให้ข้อเสนอแนะว่าบริษัทควรกำหนดวิธีปฏิบัติให้เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ บริษัทมีการกำหนดวงเงินให้กู้ยืมระหว่างบริษัทกับเคมทรานส์เป็นจำนวนเงินไม่เกิน 30 ล้านบาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2552 วันที่ 20 เมษายน 2552

(2) การคำนวณราคาทุนของวัสดุคงเหลือ (น้ำมัน) ของบริษัทและบริษัทย่อยไม่ตรงกัน โดยบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ส่วนบริษัทย่อยให้ใช้วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน ซึ่งทางผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อเสนอแนะว่าบริษัทในกลุ่มเดียวกัน ควรใช้นโยบายการบัญชีเช่นเดียวกัน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีเดียวกับการจัดทางการเงินรวม ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยได้ปรับการคำนวณราคาทุนของวัสดุคงเหลือ (น้ำมัน) ของบริษัทและบริษัทย่อยให้ตรงกัน โดยให้ใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

(3) การกำหนดอัตราค่าเช่ายานพาหนะและอุปกรณ์ระหว่างบริษัท มิได้มีการเทียบเคียงกับราคาตลาด ดังนั้น บริษัทมีความเสี่ยงที่จะถูกเจ้าพนักงานสรรพากรประเมินภาษีเพิ่มเติม หากพบว่าอัตราค่าเช่าที่เรียกเก็บนั้นต่ำกว่าอัตราในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก ซึ่งทางผู้สอบบัญชีให้ข้อเสนอแนะว่าบริษัทควรมีการเทียบเคียงกับอัตราในท้องตลาด เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าวและเพื่อประโยชน์ในการเปิดเผยข้อมูลเรื่องนโยบายราคาที่ใช้ระหว่างกันให้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ยานพาหนะและอุปกรณ์ ที่บริษัทใช้งานระหว่างบริษัท เป็นรถบรรทุกและหางพ่วงสำหรับขนส่งสารเคมี ซึ่งมีลักษณะพิเศษกว่ารถบรรทุกทั่วไป จึงไม่สามารถหาราคาตลาดเปรียบเทียบได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทใช้ราคาที่ตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรไว้แล้ว ตามบันทึกข้อตกลงการเช่ารถขนส่ง ลงวันที่ 30 กันยายน 2551

10.4 ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายในสำหรับระบบการควบคุมภายในของบริษัท

ในปี 2551 MMN Syndicate Office Co., Ltd. โดยมีนายสุภโชค กิจวิมลตระกูลเป็นผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทซึ่งได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบระบบการควบคุมภายในของบริษัททั้งหมด 8 ระบบ คือ ระบบจัดซื้อ ระบบสินทรัพย์ถาวร ระบบรายได้ ระบบรับชำระเงิน ระบบภาษี ระบบสินค้าคงเหลือ ระบบจ่ายชำระเงิน และระบบเงินเดือน ซึ่งได้เริ่มเข้าทำการตรวจสอบตั้งแต่เดือนตุลาคมปี 2551 และได้แบ่งการเข้าตรวจสอบออกเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 เป็นการสอบทานและประเมินความเสี่ยงทั้ง 8 ระบบ ซึ่งได้มีการเข้าสอบทานเรียบร้อยแล้วในปี 2551 และระยะที่ 2 เป็นตรวจสอบระบบการควบคุมภายในทั้ง 8 ระบบ (Test of Control)

ทั้งนี้ ในปี 2552 บริษัทได้แต่งตั้งให้ บริษัท เอส เค แอ็ดไวซ์เซอร์รี่ จำกัด ซึ่งยังคงดำเนินการโดยนายสุภโชค กิจวิมลตระกูลเป็นผู้ตรวจสอบภายในสำหรับการเข้าตรวจสอบระบบในระยะที่ 2 โดยมีแผนการตรวจสอบระบบจัดซื้อและระบบสินทรัพย์ถาวรในไตรมาส 1 ปี 2552 แผนเข้าตรวจสอบระบบรายได้ ระบบชำระเงิน และระบบภาษีในไตรมาส 2 ปี 2552 และแผนเข้าตรวจสอบระบบสินค้าคงเหลือ ระบบจ่ายชำระเงิน และระบบเงินเดือนในไตรมาส 3 ปี 2552

จากการเข้าตรวจสอบระบบควบคุมภายใน ผู้ตรวจสอบภายในได้ให้ข้อสังเกตเพื่อให้บริษัทได้มีการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสามารถสรุปในส่วนที่สำคัญได้ ดังนี้

- (1) **สินทรัพย์:** ไม่มีการออกใบโอน/ใบยืม-คืนสินทรัพย์ระหว่างสาขาฐานข้อมูลของสินทรัพย์ถาวรไม่ได้ปรับปรุงเป็นปัจจุบัน ควรมีนโยบายตรวจนับสินทรัพย์ถาวรและให้ความสำคัญกับการตรวจนับสินค้าคงเหลือทุกสิ้นเดือน
- (2) **การแบ่งแยกหน้าที่:** ที่ผ่านมานในอดีตบริษัทได้มีการมอบหมายงานหลากหลายหน้าที่ให้กับพนักงาน เช่น ฝ่ายจัดซื้อและฝ่ายรับสินค้าเป็นบุคคลคนเดียวกัน ผู้มีอำนาจเซ็นเช็คมีอำนาจเซ็นต่อนุมัติคำสั่งซื้อ ผู้มีหน้าที่สรรหาพนักงานและจัดทำเงินเดือนเป็นคนเดียวกัน
- (3) **รายการระหว่างกัน:** ควรมีการจัดทำสัญญา รายละเอียด และความชัดเจนในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น ทรัพย์สินถาวรและพนักงานระหว่างบริษัท บริษัทในเครือ และกรรมการ

ปัจจุบันประเด็นดังกล่าวข้างต้นได้รับการแก้ไขส่วนที่มีนัยสำคัญหมดแล้ว โดยผู้ตรวจสอบภายในมีแผนเข้าตรวจสอบจนครบทั้ง 8 ระบบ ประมาณปลายปี 2552